

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de către Valeriu Kuciuk,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Kuciuk împotriva Primăriei mun. Chișinău, terț Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație a Consiliului mun. Chișinău privind obligarea prezentării informației, repararea pagubei morale și materiale, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-641/23
PIGD 2-20057009-01-3ra-19062023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursurilor depuse nu se încadrează în prevederile art.246 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu soluția pronunțată nu constituie temei de casare a actului juridic contestat.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău

23 ianuarie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursurile declarate de către Valeriu Kuciuk,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 mai 2020 Valeriu Kuciuk a depus acțiune în contencios administrativ, modificată ulterior, împotriva Primăriei municipiului Chișinău, prin care a solicitat obligarea Primăriei municipiului Chișinău de a-i prezenta în format electronic informația completă privind actele juridice și lucrările publice demarate de renovare a străzii Ion Inculeț din municipiul Chișinău, inclusiv deciziile și autorizațiile autorităților publice, documentația de proiect, devizul de cheltuieli, acordurile încheiate, licitațiile publice desfășurate, obligarea Primăriei municipiului Chișinău să planteze un copac (mesteacăn) în fața porții casei; obligarea pârâtei la plata tuturor cheltuielilor de judecată, repararea pagubei materiale și morale cauzate prin neexaminarea în termenul legal a cererilor prealabile depuse.

2. În motivarea acțiunii Valeriu Kuciuk a indicat că, la 23 martie 2020 au început lucrările de reabilitare a infrastructurii rutiere pe strada Ion Inculeț. Odată fiind demarate lucrările respective, a constatat că muncitorii au defrișat toți copacii plantați pe marginea străzii Ion Inculeț, inclusiv și atunci când copacii nu împiedicau la amenajarea trotuarului sau a străzii, așa ca mestecănul din fata porții casei sale. Cu toate că în fața casei sale este edificat un gard verde de protecție care oprește valul de praf și gălăgia străzii, se intenționează și demolarea lui, precum au explicat muncitorii, pe motiv că așa prevede proiectul.

3. Nefiind de acord cu acțiunile de defrișare absolute a copacilor, dar și cu intenția de demolare a gardului verde de protecție, a formulat cereri prealabile către Primăria municipiului Chișinău la 25 și 26 martie 2020 în vederea obținerii unei informații ample și desfășurate de interes public privind actele juridice și lucrările publice demarate de renovare a străzii Ion Inculeț din municipiul Chișinău.

4. Reclamantul a menționat, că nu există careva acte juridice sau decizii ale Primăriei municipiul Chișinău referitor la modificarea structurii de rezistență și a volumetriei străzii Ion Inculeț, a caracteristicilor inițiale ale construcțiilor și ale instalațiilor aferente (inclusiv privind defrișarea întregii vegetații, dar și modificării rețelei de distribuire a electricității), a aspectului exterior al străzii sau consultarea locuitorilor de pe strada Ion Inculeț.

5. Astfel, Valeriu Kuciuk consideră că a fost lipsit de dreptul de a se expune pe marginea reconstrucției străzii, fiindu-i încălcat atât dreptul la informație,

dreptul la cuvânt în cadrul transparenței decizionale a autorității de administrare locală, cât și dreptul la viață într-un mediu ecologic sănătos.

6. Totodată, a indicat că, la 26 mai 2020 a înaintat o cerere de chemare în judecată către Primăria municipiului Chișinău privind obligarea la prezentarea informației de interes public și stoparea demolării gardului verde de protecție de pe strada Ion Inculeț.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din data de 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Valeriu Kuciuk împotriva Primăriei mun. Chișinău, terț Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație a Consiliului mun. Chișinău.

8. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel în termen, la 24 iunie 2022, de către Valeriu Kuciuk, care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 31 ianuarie 2023 a respins cererea de apel declarată Valeriu Kuciuk cu menținerea hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

10. Instanța de apel, în temeiul art. art. 53 alin. (1), art. 114 din Constituție, art. 5 alin. (1), alin. (2), lit. b), lit. c), alin. (3), art. 7 alin. (1) alin. (2) lit. a), lit. b), lit. c), alin. (3), art. 8, art. 10, art. 11 alin. (1), pct. (1), pct. (2), pct. (3) și pct. (4), art. 12 alin. (1), art. 19, alin. (1), art. 21, alin. (1), art. 23 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, raportate la materialele cauzei, a concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Valeriu Kuciuk este neîntemeiată, or, acesta a solicitat obligarea Primăriei municipiului Chișinău de a-i prezenta în format electronic informația completă privind actele juridice și lucrările publice demarate de renovare a străzii Ion Inculeț din municipiul Chișinău, inclusiv deciziile și autorizațiile autorităților publice, documentația de proiect, devizul de cheltuieli, acordurile încheiate, licitațiile publice desfășurate.

11. La caz, s-a constatat că la 24 ianuarie 2020, între Direcția generală transport și căi de comunicare și ÎM Regia exploatare a drumurilor și podurilor „Exdrupo”, a fost semnat contractul nr. 14/20, obiectul contractului constând în delegarea gestiunii serviciului public de întreținere și reabilitarea infrastructurii căilor de comunicație din municipiul Chișinău pentru anul 2020, deci, Primăria municipiului Chișinău nu deține asemenea informații.

12. Astfel, în sensul art. 19, alin. (2) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 autoritatea nu poate fi obligată la furnizarea unei informații pe care nici nu o deține, iar după cum s-a constatat actele și informațiile la care pretinde reclamantul nu există.

13. În ce privește pretenția cu privire la obligarea Primăriei municipiului Chișinău să planteze un copac (mesteacăn) în fața porții casei de pe strada Ion Inculeț și obligarea la plata tuturor cheltuielilor de judecată, repararea pagubei materiale și morale cauzate prin neexaminarea în termenul legal a cererilor prealabile depuse, instanța de apel a reținut că, reclamantul nu a invocat nici un drept sau interes legitim vătămat de către Primăria municipiului Chișinău în sensul pretențiilor înaintate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Valeriu Kuciuk, prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2023 și a hotărârii din 22 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și emiterea unei noi decizii.

15. În argumentarea recursului Valeriu Kuciuk a indicat că, nici instanța fond și nici instanța de apel nu au dat apreciere neprezentării de către Primărie a răspunsurilor legale la cererile recurentului privind defrișării fără acte a vegetației din fața casei sale, cerinței de restabilire a vegetației defrișate și demolate din fața casei și porții. De asemenea, instanțele de judecată nu au stabilit încălcarea dreptului recurentului la informație, a dreptului la cuvânt în cadrul transparenței decizionale a autorității de administrare locală, dar nici la dreptul la viață într-un mediu ecologic sănătos.

16. Totodată, a indicat, că în decizia motivată instanța de apel menționează că recurentul s-a adresat către intimat cu mai multe cereri, dar nu a menționat despre faptul că intimatul nu a dat nici un răspuns la cererile depuse de recurent, or, intimatul era obligat să ofere răspuns în termen recurentului.

17. Valeriu Kuciuk a menționat că, deși, în decizia motivată instanța de apel indică, că la 24 ianuarie 2020 între Direcția generală transport și căi de comunicare și IM Regia exploatare a drumurilor și podurilor „Exdrupo” a fost semnat contractul nr. 14/20, nu este clar de ce acest contract nu a fost prezentat recurentului sau instanței.

18. Mai mult, în cazul în care există careva contracte sau subcontracte încheiate de instituțiile publice cu întreprinderi municipale sau cu alți agenți economici, de ce aceste contracte sau informații despre aceste contracte nu poate fi pusă la dispoziția recurentului și de ce instanța de apel fără să dea apreciere neprezentării recurentului a contractului menționat, ale altor acte aferente lui, a concluzionat neîntemeiat inexistența informațiilor documentate.

19. Recurentul a susținut că concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele de fond și de drept ale speței, și anume, că reconstrucția străzii Ion Inculeț în a.2020 a fost efectuată:

- fără deciziile respective și autorizația intimatului;
- fără consultarea publică cu recurentul în cadrul a careva audieri publice;
- în lipsa documentației de proiect/deviz de cheltuieli/licitații publice de achiziție a serviciilor și acorduri încheiate, dar și a documentației de supraveghere a lucrărilor de renovare a străzii;

- cu încălcarea directă a normelor ecologice în vigoare;
- fără a fi asigurat accesul recurentului la informația de interes public,
- afectând drepturile și interesele legitime ale Recurentului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. XI alin. (1), alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție):

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

21. Art. 244 alin. (1), alin. (2) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

22. Art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementa următoarele:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

23. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

24. Art. 246 alin. (2) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilea că:

„Recursul se declară inadmisibil în special când: a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; b) recursul este depus în mod repetat; c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită; d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Cu referire la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 31 ianuarie 2023. Conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, dispozitivul deciziei a fost notificat lui Valeriu Kuciuk, prin intermediul poștei electronice la 08 februarie 2023, iar motivarea deciziei la 29 mai 2023.

Valeriu Kuciuk a depus recurs nemotivat în data de 01 martie 2023, iar motivarea recursului a prezentat-o în data de 30 mai 2023.

În asemenea circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că calea de atac în ordine de recurs a fost demarată de către Valeriu Kuciuk în interiorul termenului legal.

26. Din analiza prevederilor art. 246, alin. (2) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, *în special*, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

27. Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în fond.

28. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

29. Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

30. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs depusă de Valeriu Kuciuk, în circumstanțele expuse, se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

31. Mai mult, recursul depus de către Valeriu Kuciuk conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

32. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în ordine de apel, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

33. De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios

administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

34. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

35. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

36. În circumstanțele menționate, instanța de recurs ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Valeriu Kuciuk.

37. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și art. 246, alin. (1) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Valeriu Kuciuk
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă